

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Evy Baranovej v právnej veci žalobcu: **Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky**, proti žalovanému: **Protimonopolný úrad Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Rady žalovaného č. 2007/39/R/2/012 zo dňa 23. februára 2007, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 S 113/2007-145 zo dňa 7. mája 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2 S 113/2007-145 zo dňa 7. mája 2008 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom č.k. 2S 113/07-145 zo dňa 7. mája 2008 Krajský súd v Bratislave zrušil napadnuté rozhodnutie Rady žalovaného č. 2007/39/R/2/012 zo dňa 23. februára 2007 a prvostupňové rozhodnutie žalovaného č. 2006/39/2/118 zo dňa 26. októbra 2006 podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Rozhodnutím č. 2007/39/R/012 zo dňa 23. februára 2007 Rada žalovaného zamietla rozklad žalobcu a potvrdila rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu - Protimonopolného úradu SR, odboru zneužívania dominantného postavenia č. 2006/39/2/118 zo dňa 26. októbra 2006, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta 300 000 Sk za to, že skreslil hospodársku súťaž tým, že pri poskytovaní finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu vo forme príspevku pre rozpočtový rok 2006 Tlačovej agentúre Slovenskej republiky – Slovakia (ďalej len TASR) umožnil, aby táto financovala z poskytnutých prostriedkov aj činnosti, ktoré sú

poskytované v konkurenčnom prostredí, čím žalobca porušil § 39 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona č. 347/1991 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len ZOHS).

Krajský súd po preskúmaní spisového materiálu dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie ako i prvostupňové rozhodnutie žalovaného vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení rozsudku krajský súd zdôraznil, že žalobca v rozpočtovom roku 2006 v súvislosti s pridelením verejných prostriedkov TASR na základe zmluvy č. MK-13833/2005-700/33845 o poskytnutí príspevku z rozpočtovej kapitoly žalobcu, postupoval v zmysle platnej právnej úpravy (zákona o štátnom rozpočte na rok 2006, zákona o rozpočtových pravidlách a zákona č. 81/1992 Zb. o Česko-slovenskej tlačovej kancelárii Slovenskej republiky /ďalej len zákon č. 81/1992 Zb./), prostriedky pre TASR rozpísal v súlade s rozpočtovými pravidlami a s prepísanou metodikou, čo potvrdilo aj stanovisko Ministerstva financií Slovenskej republiky, pričom tieto skutočnosti sám žalovaný nespochybňoval.

Ďalej uviedol, že napriek tomu, že TASR má postavenie podnikateľa, ktorému podľa zistení žalovaného konkuruje na trhu SITA, nemožno (pri súčasnom právnom rámci vymedzenom najmä citovanými právnymi predpismi) v sankcionovanom konaní, či skôr nekonaní žalobcu, vidieť skresľovanie hospodárskej súťaže poskytovaním podpory zvýhodňujúcej TASR na úkor SITA.

Krajský súd je toho názoru, že pokiaľ platí zákon č. 81/1992 Zb., je štát povinný prostredníctvom žalobcu pokrývať časť nákladov na prevádzku TASR, ale aj vyžadovať plnenie zákonom vymedzených úloh, spočívajúcich predovšetkým v poskytovaní tematicky členeného zvukového a obrazového servisu.

V odôvodnení rozsudku krajský súd taktiež uviedol, že skutočnosť, že obdobné aktivity ako TASR vykonáva aj SITA na komerčnej báze bez finančnej podpory štátu, nie je dôvodom, pre ktorý by žalobca mal pri rozpisovaní záväzných ukazovateľov rozpočtu vyhľadávať tie činnosti, ktoré vykonáva TASR a zároveň aj štátom nedotovaná SITA v konkurenčnom prostredí, pretože postavenie verejnej spravodajskej agentúry má v zmysle zákona len TASR a takúto povinnosť žalobcovi neukladá žiaden zákon, ani ZOHS.

Krajský súd konštatoval, že zákon č. 81/1992 Zb. bol prijatý v čase, keď na slovenskom spravodajskom trhu nepôsobila SITA a ani iná spravodajská agentúra v takom rozsahu ako TASR. Odvtedy sa situácia zmenila, keďže vznikla pre TASR konkurencia, ktorej predmet činnosti sa do veľkej miery prekrýva s úlohami TASR.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal žalovaný odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu zamietol, pretože rozsudok krajského súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nesúhlasil s tvrdením krajského súdu, že rozhodnutie žalovaného správneho orgánu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože podľa jeho názoru nesprávne právne posúdenie veci je situácia, kedy „... správny orgán podriadil zistený skutkový stav pod právnu normu, ktorá sa na vec nevzťahuje alebo sa na ňu nevzťahuje v uvedenom rozsahu“, pričom napadnuté rozhodnutia zrušené rozsudkom krajského súdu aplikujú na zistený skutkový stav primeranú právnu normu, v primeranom rozsahu.

V konaní podľa názoru žalovaného bolo zároveň zistené a preukázané, že žalobca mal priestor určiť spôsob poskytovania príspevku TASR, a to tak, aby súčasne nedochádzalo k narušeniu hospodárskej súťaže.

Poukázal na existenciu európskej judikatúry, a to najmä na prípad „CIF“, rozhodnutie Európskeho súdneho dvora (ESD) č. C-198/01.

Taktiež uviedol, že posledné rozhodnutia Európskeho súdneho dvora (ESD) poukazujú na to, že v prípade, že dochádza k porušeniu čl. 81 a 82 Zmluvy o založení ES (súťažných noriem), národná súťažná autorita má povinnosť neaplikovať národnú úpravu, ktorá takéto konanie vyžaduje alebo umožňuje. ESD pripomenul, že povinnosť neaplikovať národnú právnu úpravu, ktorá je v rozpore so Zmluvou o založení ES vychádza z princípu nadradenosti komunitárneho práva, ktoré ukladá povinnosť všetkým orgánom štátu na prijatie opatrení, ktoré umožnia bezvýhradnú aplikáciu komunitárneho práva.

Podotkol, že aj keď v posudzovanom prípade nešlo o porušenie súťažných pravidiel s komunitárnou dimenziou, situácia je rovnaká, nakoľko dochádza k porušeniu zákona ZOHS žalobcom, čo však nemožno ospravedlňovať legislatívnou úpravou, ktorá však napriek všetkému, ako bolo v konaní zistené, ponecháva žalobcovi priestor na určenie transparentného spôsobu financovania aktivít TASR tak, aby neboli financované z verejných prostriedkov aktivity, ktoré sú súčasne poskytované v konkurenčnom prostredí. Postup žalobcu mal byť v súlade so zákonom, zákon o rozpočtových pravidlách umožňuje ministerstvu dotovať TASR, ale forma, spôsob a ktoré aktivity TASR sa môžu dotovať tak, aby nedošlo k porušeniu § 39 ZOHS je plne v kompetencii ministerstva. Presadzovaný spôsob dotovania TASR žalobcom je však v rozpore so zákonom a predstavuje nedovolenú formu obmedzovania súťaže podľa § 39.

Požiadavka úradu, ktorú vyslovil vo svojom rozhodnutí bola, aby z verejných prostriedkov neboli dotované činnosti a aktivity TASR, ktoré sú poskytované aj konkrétne podnikateľom SITA, a.s.. Úrad v správnom konaní zistil, že spôsob použitia finančných prostriedkov nestanovuje zákon č. 81/1992 Zb. ani rozpočtové pravidlá, a preto je predmetom voľnej úvahy žalobcu, a to do takej miery, aby nedochádzalo k porušovaniu iných právnych noriem a tým k protiprávnemu konaniu. Úrad má za to, že žalobca v rámci priestoru pre voľnú úvahu pri prideľovaní finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu príspevkovej organizácii TASR môže určiť taký pôsob financovania, aby nedochádzalo k skresľovaniu súťažných podmienok.

Zároveň úrad upozornil na skutočnosť, že krajský súd prekročil právomoci v rámci preskúmania rozhodnutí podľa Občianskeho súdneho poriadku a doterajšej judikatúry, keďže jediným orgánom oprávneným konštatovať porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže je úrad. Súd sa môže vysloviť jedine k otázke aplikácie súťažných noriem v rámci zásady zákonnosti.

Zástupkyňa žalovaného na odvolacom pojednávaní konanom pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky dňa 3. júna 2009 uviedla, že od 1. januára 2009 existuje nová právna úprava, ktorá upravuje postavenie a financovanie TASR, avšak napriek tomu k žiadnej zmene nedošlo.

Žalobca navrhol rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Podľa jeho názoru žalovaný vo svojom odvolaní opakuje skutočnosti predložené súdu v samotnom konaní a zotrval len na konštatovaní o narušovaní podnikateľského prostredia z dôvodu poskytnutia príspevku TASR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 OSP) na pojednávaní podľa § 250ja ods. 2 OSP veta druhá a dospel k záveru, že je vecne správny.

V uvedenej právnej veci bolo zistené, a to z obsahu administratívneho spisu žalovaného, že dňa 31. decembra 2005 uzavrel žalobca s TASR kontrakt č. MK-13833/2005-700/33845 o poskytnutí príspevku z rozpočtovej kapitoly žalobcu, ktorého predmetom bolo zabezpečenie poskytovania verejných služieb podľa zákona č. 81/1992 Zb. a ďalších právnych predpisov, a to poskytovaním domáceho, ekonomického, medzinárodného servisu, regionálneho spravodajstva, exportného, obrazového a zvukového servisu a budovaním dokumentačných databáz, pričom tieto činnosti mali zabezpečiť redakcia regionálneho spravodajstva, obrazová, medzinárodná, exportná, dokumentačná, domáca, športová, ekonomická redakcia a TOP redakcia. Celkový objem príspevku zo štátneho rozpočtu na bežné výdavky

bol kontraktom určený na 44 148 tis. Sk, pričom príspevok bol rozpísaný na sedem redakcií, nebol určený len na pokrývanie nákladov na domácu a športovú redakciu.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bolo zrušené rozhodnutie žalovaného ako i rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. a) OSP, nakoľko podľa názoru krajského súdu rozhodnutia správnych orgánov vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odôvodnení rozhodnutia žalovaný okrem iného uviedol, že postup žalobcu umožnil, že TASR obdržala a následne použila finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu aj na činnosti, ktoré vykonáva aj jeho konkurent SITA, čím sa SITA dostala do konkurenčnej nevýhody, keďže si na rozdiel od TASR musela vykryť všetky náklady pre svoje aktivity z vlastných zdrojov.

Podľa názoru krajského súdu z aplikovanej úpravy vyplýva, že TASR je príspevkovou organizáciou plniacou zákonom vymedzené úlohy vo verejnom záujme, za účelom naplnenia informačných potrieb verejnosti vo všetkých oblastiach verejného života. Je výsledkom záujmu štátu na existencii spravodajskej agentúry, ktorá okrem bežného slovného a obrazového spravodajstva informuje o vyhláseniach, rozhodnutiach a iných aktoch ústredných štátnych orgánov a iných verejných inštitúcií. To sa prejavuje aj vo vymedzení postavenia TASR ako príspevkovej organizácie napojenej na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtu žalobcu.

Nemožno poprieť, podľa názoru krajského súdu, že potencionálna možnosť spolufinancovania komerčných aktivít TASR aj prostriedkami zo štátneho rozpočtu má negatívny vplyv na súťažné prostredie. Súd je však jednoznačne toho názoru, že pokiaľ existuje súťažný problém v súvislosti s financovaním TASR, je treba ho riešiť legislatívne a do budúcnosti, v rámci nového zákonného vymedzenia postavenia TASR, k čomu napokon s veľkou pravdepodobnosťou v blízkej budúcnosti dôjde.

Uvedený právny názor krajského súdu je podľa odvolacieho súdu správny.

Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so záverom krajského súdu, že doposiaľ zaužívaný systém hospodárenia a financovania TASR aj prostredníctvom rozpočtových prostriedkov žalobcu môže vnášať do existujúceho spravodajského trhu istú nerovnováhu, avšak za daného legislatívneho stavu žalobca sankcionovaným konaním ustanovenie § 39 ZOHS neporušil.

Odvolačí súd sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi krajského súdu v odôvodnení rozsudku, ktoré považuje za úplné a vecne správne a nepovažuje za potrebné na nich nič meniť ani dopĺňať (§ 219 ods. 2 OSP).

Na uvedenom závere nič nemení ani obsah podaného odvolania, pretože neobsahuje také nové tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli niečo zmeniť na skutkových zisteniach a záveroch rozhodnutia krajského súdu.

Za tejto situácie, ktorú nemení ani obsah odvolania žalovaného Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky nezostávalo nič iné, ako podľa § 219 ods. 1 OSP rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť, keď sa stotožnil s právnym posúdením veci a s jeho závermi, ktoré krajský súd náležite odôvodnil.

Pokiaľ sa jedná o vyjadrenie právnej zástupkyne žalovaného ohľadne už existujúcej novej právnej úpravy týkajúcej sa financovania TASR odvolací súd poukazuje na ust. § 250i ods.1 veta prvá OSP, podľa ktorého pri preskúmvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods.1 OSP tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal, nakoľko úspešnému žalobcovi trovy konania nevznikli a žalovaný nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 3. júna 2009

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová